

VILÁGGOSSÁG

KOLOZSVAR, 1948. szeptember 1. szerda.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM 201. szám.

Időjárásjelentés

Franciaországtól Ukrajnáig csendes, jobbra. Itt az idő, csupán Erdélyben és a Balkánon vannak esők az északi hűvös és a délről jövő meleg levegő keveredése miatt. Kolozsváron tegnap délelőtt csak 25 fok volt. Várható időjárás szerda délig. Gyenge szél, kevés felhő, száraz idő. Nappal mérsékelt meleg, éjszaka igen erős lehűlés.

Egyre nagyobb méretekben bontakozik ki országsszerte az ipari üzemek közötti szocialista verseny

Milliókat takarítanak meg és egyre több és jobb minőségű iparcikkeket gyártanak öntudatos dolgozóink

Luca László pénzügyminiszter, a Román Munkáspárt titkára legutóbbi vezércikkében rámutatott az ipari termelés mind minőség, mind pedig mennyiségi fokozásának fontosságára. Hangsúlyozta, hogy a dolgozó tömegeknek jó és olcsó árura van szükségük és ezért mindent el kell követni az ipari felszerelés megjavítására, a munkafegyelmegszilárdítására, a munka termelékenységének a fokozására és a nyersanyaggal, valamint a költségekkel való takarékoskodásra.

Hazánk öntudatos dolgozói magukévá tették a pénzügyminiszter felhívását és országsszerte hatalmas arányú szocialista verseny indult meg az egyes és a rokonszakmákban dolgozó munkások között a jó és olcsó árú előállításáért.

A nagyarányú munkaversenyről az alábbi tudósításokban számolunk be:

Szocialista verseny a börgyarak között

A fővárosi Talpa börgyár munkásai válaszul a brassói IMS börgyár munkásainak munkaversenyre való kihívására, elhatározták, hogy a munkaversenyre készülnek és versenyre szólítják az összes többi börgyár és cipőgyár munkásait.

A Talpa börgyár munkásai felhívással fordultak a borszákmban dolgozó munkástársaikhoz, melyben rámutattak arra, hogy a verseny célja a minőségi termelés fokozása, a termelési költségek és a hulladékok csökkentése, a munka termelékenységének a fokozása és a munkaidő tervezésének kihasználása, mely által jobb és olcsóbb árú termékeket lehet előállítani és ezzel a dolgozók élet színvonalát emelik.

A felhívás a továbbiakban hangsúlyozza, hogy népi demokratikus kormányzatunk rendszerünk elegendő nyersanyagot bocsátott a börgyári üzemek rendelkezésére és minden előfeltétel meg van a szocialista munkaverseny sikerének a biztosítására.

A fővárosi Talpa börgyár dolgozóinak felhívása élénk visszhangra talált hazánk börgyári munkássága körében és már az eddigi jelentések-ből is megállapítható, hogy eddig nem tapasztalt hatalmas lelkesedéssel veszik ki részüket a nagyarányú szocialista versenyből.

EGY HÓNAP ALATT 1417 TONNA ÜZEMANYAG MEGTAKARÍTÁS

Bukaresti jelentések szerint az előállítási költségek csökkentése érdekében különböző ipari üzemek és közintézmények alkalmazottai máris jelentős eredményeket értek el. Így a Jasi kerületi vasutagazgatóság körzetében egy hónap leforgása alatt 1417 tonna üzemanyag megtakarítását eszközölték és a kassai mozdonyüzem munkásai munkatervet készítettek a víztoronyok részére szükséges víz-közműrendszer költségének csökkentésére. Elhatározták, hogy a mozdonyok részére szükséges víz-közműrendszer költségét 33 lej-ről 3 lej 50 banira csökkentik.

A fővárosi posta táviró központ munkásai a táviró készülékek átszerelésével szintén nagyobb összegű, készletekenként évi 300.000 lejes üzemeltetési eljárást vezettek be.

TIZ NAP ALATT 500 EZER LEJ

A plócesti CFR mozdonyházi alkalmazottak az üzemanyagok tervezett átalakításával és szállítási módjának változtatásával tíz nap alatt közel 500 ezer lej költséget takarítottak meg a CFR-nél.

A peremesi erőműtelep 2 dolgozója, Borleanu Ghicorghe és Păzua Grigore az egyik kazán takarításának munkái

ainál 50 ezer lej költséget takarítottak meg.

A temesvári Olea olajgyár munkásai és műszaki vezetői új munkarendet vezettek be és az üzem átszerelése folytán a termelést több mint ötven százalékkal emelték.

Szeptember 15-én kezdik meg az adófellebbezések tárgyalását

BUKAREST. — A fővárosi rádió jelentése szerint a pénzügyminisztérium a kereskedelmi és iparvállalatok, valamint az iparosok, kereskedők és szabadfoglalkozásúak, stb. adófellebbezésével kapcsolatban elrendel-

A dicsőszentmártoni Vitrometan üzem egyik kemencéjét a gyár lelkes, öntudatos munkásai a munkatervben megállapított időpont előtt 19 nappal előbb készítették el és ezzel hatalmas összegű megtakarítást eszközöltek. Hasonló jelentések érkeztek a Gaz. Metan Társaság kisküküllőmegyei üzeméről is, ahol a vállalat dolgozói a termelést 34 százalékkal növelték. Az üzemek műszaki személynéje 66.73 és 120 százalékkal emelték a termelést.

A vajdahunyadi állami vasöntőde munkásai a Román Munkáspárt és a szakszervezet irányítása mellett részletes munkatervet dolgoztak ki, melynek során a hat hónapra tervezett üzemtervet 42 nappal előbb fejezték be és ezzel szintén hatalmas összegű megtakarítást értek el.

A fenti jelentésekből világosan ki-

tűnik, hogy hazánk ipari munkásai milyen lelkesen veszik ki részüket a hatalmas arányú szocialista versenyből és hogy az egyes üzemek dolgozói újításokkal fáradságot nem kímélve,

dolgoznak a termelés fokozásáért, a munka termelékenységéért, a jó és olcsó árúért. Népköztársaságunk felvirágztatásáért és a dolgozó nép jólétének a fokozásáért.

A tordai porcellán-gyár

47 és félszázalékkal emelte a termelést, 35 százalékkal csökkentette a termelési költségeket

TORDA (Tudósítónk jelenti) — Jelentős mértékben emelkedett a tordai porcellángyár termelése az államosítás után. Az előirányzott terv szerint az átlagos termelést 47.4 százalékkal haladták túl. A termelési költségeket nagymértékben csökkentették. Ezen a téren 35 százalékos eredményt értek el. A motorikus erőt 36 százalékkal fejlesztették. Az önkéntesmunkások száma április 1-től augusztus 15-ig 6300 volt. Lendületes és komoly igyekezettel vesznek részt az országépítő munkában a termelés fokozásával.

Hatalmas villamos erőművet építenek Rév és Élesd között

NAGYVARAD — A váradi közüzemek igazgató-bizottságának küldöttsége az elmúlt napokban Bukarestben járt, ahol az Állami Tervhivatal jóváhagyását nyerték el a Rév és Élesd között építendő hatalmas méretű villamos erőmű létesítésére.

A Tervhivatal messzemenő támogatásáról biztosította az igazgatóságot és kiutalta a megfelelő hitelkeretet az építkezések megkezdésére. 220 millió lej hitelkeretet biztosítottak a centrális létesítéshez, amiből 7 és fél millió lejt már átküldtek a Nemzeti Bank nagyváradi fiókjához, hogy a munkálatokat azonnal megkezdhesék.

Zaslavszkij szovjet köziró nagy beszéde a wrocláwi értekezleten

„Nem kívánjuk a vélemények teljes egyformaságát, de gyűlölnünk kell az imperializmust“

WROCLÁW — A wrocláwi értekezleten élénk érdeklődés kísérte Haldane angol egyetemi tanár beszédét, amelyben rámutatott az új háborúra izgatott képmutatásaira. Haldane professzor többek között kijelentette:

— Küzdenünk kell a reakció ama kísérlete ellen, amely a művelődést úgynevezett nyugati művelődésre és úgynevezett keleti művelődésre akarja osztani. Meg kell akadályoznunk a Szovjetunió elleni hazugságok és rágalomok terjesztését.

A továbbiakban hangsúlyozta, hogy az új háborúra izgatás az amerikai imperialista körökből ered.

Általános felháborodást váltott ki egyes angol és amerikai kiküldöttek felszólalása, különösen Julian Huxley angol egyetemi tanár beszéde, aki diszkreditálni próbálta a Szovjetuniót.

Zaslavszkij szovjet megbízott, a „Pravda“ főszerkesztője nagy beszédben visszautasította az ilyen kísérleteket.

— Ez az értekezlet — mondta többek között — nem lehet elközömbösen a mellett a tény mellett, hogy több országban üldözik az értelmiségieket, mert ez a hitlerizmus utja, amely megfoj-

totta a német értelmiséget, hogy elszabadíthassa a háborút.

— Hol van Howard Fast akinek mint a béke és a demokrácia védelmezőjének, joga lenne ahhoz, hogy jelen legyen ezen az értekezleten? Nem szándékozom választ kérni az amerikai kormánytól erre a kérdésre, mert hasztalan lenne, de megkérdezhetem azt azokat, akik vállalkoztak az értelmiségieket üldöző politika védelmére. Sokat beszéltek az úgynevezett európai vasfüggönyről, de kérdezzék csak meg az értekezleten jelen lévő Irène Joliot-Curie francia tudóstól, hogyan fogadták a „Szabad Amerikában“, kérdezzék meg Hewlitt Johnson canterburryi érsektől, miért nem engedték be az Egyesült Államokba, kérdezzék meg Kornejcsuk szovjet íróját, hogyan üldözték ki Amerikából, s kérdezzék meg az amerikai íróktól, hogyan fogadták őket a Szovjetunióban.

— Schol nem vitatkoznak annyit a kultúra, a filozófia, a zene, a biológia kérdéseiről, mint a Szovjetunióban — folytatta Zaslavszkij. — Huxley professzor kegyelmet kért tőlünk az absztrakt festők és a formalista művészek számára. A Szovjetunióban senkinek semmi baja nem történik azért mert absztrakt festő vagy

formalista művész. Semmi köze a háborúhoz vagy a békéhez annak, hogy a Szovjetunió híve-e a formalista művészetnek vagy sem. De annak igenis van köze a háború vagy béke kérdéséhez, ha milliók példányszámu lapok háborúra uszítanak és a haladó értelmiség üldözését követelik. Az uszító újságok nem menthetők, akár hívei a formalista művészetnek, akár nem.

— Nem prédikálunk szeretetet minden áron. Nem kívánom hogy Taylor professzor szeressen engem. Azonban bizonyos, hogy itt Wrocláwban találkoztak a kongresszuson keresztény papok és bolsevista ateisták és az alpuvató kérdésekben meggyeztek: Nem kívánjuk a vélemények teljes egyformaságát, de gyűlölnünk kell az imperializmust. Ez a gyűlölet éppen a szeretőből fakad: az emberiség és a kultúra szeretetéből.

— Lincoln neve éppen olyan kedves előttünk, mint az amerikai delegáció előtt. Lenin és Sztálin tanításainak megfelelően tisztelben tartjuk más népek kultúráját. Ha nem így lenne, nem építhetők volna fel a soknemzeti népi szovjet államok. — fejezte be beszédét Zaslavszkij.

Lapzúrtakor

Összehívták a francia nemzetgyűlést
Schuman kísérli meg a kormányalakítást

PARIS. — (Rador). Rocardier kormányalakítási kísérletei teljes kudarcba fulladtak. Vincent Auriol köztársasági elnök Schumant, az ezelőtt öt héttel megbukott volt miniszterelnököt hívta meg az új kormány létrehozására.

Schuman, aki igen kényes helyzetben van eddigi működése következtében, tegnap, a késő délutáni órákban magához kérte a pártok vezetőit és hosszasan tanácskozott velük. A legutolsó jelentések még nem számoltak be Schuman esetleges kormányalakítási kísérletéről. Ma délutánra, a kérdés rendezésére összehívták a francia nemzetgyűlést.

MOLOTOV

kihallgatáson fogadta a nyugati hatalmak képviselőit

MOSZKVA — (Rador) Molotov miniszterelnök hétfőn és keddén a tanácsok délutáni kihallgatáson fogadta a nyugati hatalmak képviselőit. A tanácsok délutáni kezdésén Molotov beszélt minden valószínűség szerint a napokban tovább folytatódna.

Véget ért

a hunyadmegyei tantestület által lépző tanfolyama

DEVA. (Levelezőnk től). — A hunyadmegyei tantestület 12 napos demokratikus szellemű átképző tanfolyama befejeződött. A tanfolyamon közel 300 tanító és tanár vett részt, akik az ideológiai és politikai tárgy előadásokat mind elméleti, mind pedig gyakorlati szempontból szemléltetésben dolgozták fel. Az előadók között a Román Munkáspárti megbízottai, a szakszervezeti káderek, a vezérfőnökök, valamint a helyi főgimnázium igazgatói szerepeltek. Külön előadást tartottak az együttműködés népek barátságának a kiműveléséről, szembeállították a reakciós mult szomorú emlékeit.

Színházi nyugdíj-jogosultak figyelmébe

KOLOZSVÁR. — A Magyar Művészeti Vezérfelügyelőség felhívja mindazon színházi nyugdíj-jogosultakat, akik megelőző közleményünknek még nem tettek eleget, hogy két hétten belül küldjék be a múltkorai közleményben feltüntetett iratokat. (Születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, működési igazolvány, bizonyítvány arról, hogy hova és mennyi ideig fizetett nyugdíj-illetéket, román nyelvű általános beszámoló általános nyugdíj-helyzetéről). Ellenkező esetben további munkáik során a késlekedők kérését nem vesszük figyelembe. Magyar Művészeti Vezérfelügyelőség, Kolozsvár, Pasteur-utca 12. Telefon: 28-42.

Az ARLUS hírei

Kolozsvár mindkét egyetemének, valamint a mezőgazdasági akadémiának, az almérnöki iskolának és a teológiai az ARLUS-köréi szeptember 3-án, pénteken este 6 órakor tartják az évüvi közgyűlést, melyen minden kör vezetőségének a megjelölésére kötelező. A gyűlés helye a Fiziológiai Intézet (Mikló-utca 1. szám) nagyterme.

Az ARLUS kolozsvári központja augusztus 22-én a kerekdombi kulturális házban augusztus 23-án ünnepélyt rendezett. A zsűfoglalás megtelt teremben dr. Dumitrescu ezredes román, dr. Román Dezső pedig magyar nyelven beszélt a nap jelentőségéről s nagy szomszédunknak, a Szovjetunióknak a segítségéről felszabadulásunkban és újjáépítési munkánkban. A műsor második felében a 90. gyalogezred kulturális csoportja ének- és zeneszámokkal, valamint szovjet, magyar és román táncszámokkal szerepelt. A grafikai munkások szakszervezetének énekkara román és magyar énekeket adott elő. Az állami román színház művészei közül Ciprian Maia és Farajanu Dragomir, az állami magyar színház művészei közül pedig Sugár és Szendrei szavallatokkal járult hozzá az ünnepély sikeréhez.

A „Rata” ARLUS-köre a napokban tartotta nagygyűlést a vállalat javító főműhelyében. Családtagjaival együtt, több mint 300 munkás vett részt a gyűlésen, amelyen az ARLUS központjának a küldöttjei is jelen voltak. A kör egyéves működéséről szóló beszámoló után megválasztották az új vezetőséget és a kongresszust kiküldöttüket. Ezután, műsor keretében, a 90. gyalogezred ARLUS-körének a kulturális csoportja szerepelt a kulturális nagy vezetőségével. A műsort szavallatok, román és szovjet táncok, zeneszámok egészítették ki. Sikert aratott Lazarova zongoraművésznő.

Az ARLUS kolozsvári központja részéről dr. Dumitrescu orvos-ezredes, az ARLUS katonai tagozatának az elnöke beszélt. Kiemelve a Szovjetunióval való kapcsolatokat mélyítését munkálkodó szervezet jelentőségét s a szoros baráti kapcsolatot, amely a munka révén a katonák és a munkások között kiépült. A hadsereg részéről Deltia kapitány beszélt a munkások és a katonák barátságáról. A munkások nevében Ghilescu megköszönte az ARLUS-nak az ünnepélyen keresztüli is végzett felvilágosító munkáját s a szovjet-román barátság továbbkiépítéséért való tevékenységét.

Öthónapos népművelési tervet dolgozott ki

a MNSz országos közművelődési bizottsága

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség országos közművelődési bizottsága öthónapos népművelési munkatervet dolgozott ki, amelynek keretében újra megkezdődnek a helyi, járási, megyei és országos Petőfi-versenyek. Az új versenyek magasabb szakmai és politikai színvonalának biztosítására, a már sikerrel bevégződött karnagyképző tanfolyamot az öthónapos terv keretében szüni-rendezői, néptáncos, népművészeti és népkönyvtáros tanfolyam is követi. Minden megye MNSz-szervezete körlevélben kapott utasítást az öthónapos népművelési

munkaterv megyei alkalmazásának kidolgozására. A megyei népművelési felelősöket politikai és szakmai vizsgáztatással készítik elő a munkaterv végrehajtására. E vizsgáztatás írásbeli szemérményi dolgozatokkal kezdődik, amelyek 10 tételét körülvevőben adták ki a megyei népművelési felelősöknek.

Az öthónapos munkaterv a MNSz népi színjátszó, dalos és táncos csoportjainak működési színhelyét a művészeti és tájékoztatásiügyi minisztérium irányítása alatt álló falusi Kulturóttomokba teszi át, ahol ezek a

csoportok a Művelődési Utmutatóban megjelölt mindenkori programba illesztik be saját munkájukat.

A Petőfi-versenyek tapasztalatainak feldolgozásával a MNSz. központi népművelési ügyosztály Bukarestben három fiatal szakembert vont be munkájába a népi dalkultúra, táncművészet és színjátszás irányítására. A központi népművelési ügyosztály kibővítésével egyidőben az átmenetileg Kolozsvárt működött népi színjátszó és népzenei központok befejezték működésüket és megszűnnek.

MARKOVITS RODION

vasárnap óta a temesvári temető lakója. Ötvennyolc esztendő korában, maga elé tüzött feladatok sokasága közül ragadta ki meggyengült testét a halál.

Markovits Rodion Szatmár megyében született, az Avas-vidéken. Budapesten töltött fiatalos munkásmozgalom hívévé tette. A „Népszavá”-ban jelentek meg első írásai. Később Szatmáron ügyvédskedkedett s a kisvárosi polgárkörnyezetben lassan közönyössé vált.

Az első világháború forgószélé Szatmárról sodorta el. Az imperialista érdekek miatt fakasztott vérözön látása felrészta a szatmári ügyvédet eszmélésének pedig lendítő erőt adtak szibériai hadifogsága idején szerzett élményei. Ezek között is a hatalmas élmény, amely közéleti tanujává tette az Oroszországot és az egész világot alapjaiban átalakító nagy szocialista forradalomnak.

Éretl iróként érkezett haza, de a polgári környezet szemléletétől nem tudott szabadulni. A „Baltic” és más elbeszélések” című első kötetét követő „Szibériai Garnizon” már a kiforrott művész munkája. A regény haladó, de polgári birálat szemlében tudósítja a háború embertelenségéről, hadifoglyok bujáról-örömről.

A „Szibériai Garnizon” tizenhárom nyelven jelent meg nyomtatásban s a korszak nagy könyvcserei közül való. De éppen a könyv e nagy sikere tette tartóssá a polgári társadalom rabjává az író. Markovits Rodion keresztet kiutat ebből a rabságból. Ebben a korszakában született meg a „Sánta farsang” című regénye és a „Reb Ancsalí” című könyve, amelyben, visszamenekülve gyermekkorra tájaira, a faji gyűlölködéssel csatázott.

Az Antonescu-korszak elnémitotta, de a második világháború diktatúrában töltött évei néma-rágában rátalált Markovits Rodion a helyes utra, az egyedülre, amely valóban a haladás és a társadalmi igazságosság felé vezet. A felszabadulás újja szülte. Immár öregedn, gyengülten, de megfiatalodott munkakedvvel vállalta a haladó eszmék buzgó szolgálatát. A Magyar Népi Szövetség munkatársaként faluról-falura járva terjesztette, hirdette a haladó gondolatot. Fáradszátlanul kivette részét a demokratikus szervezetek felvilágosító munkájából.

Előadásokon, karcolatokban, elbeszélésekben számolt be szabadgő-élményeiről s élete nemcsa tartalmává váló új munkája közben szerzett tapasztalatairól. Halála előtt két nappal a Magyar

Népi Szövetség Varga Katalin-ünnepélyére készült, amelyre előadást kértek tőle.

A magára talált Markovits Rodion nagy regénye megiratlan maradt. Minden munkája közben

szorgosan gyűjtötte az adatokat a műhöz, amelyben a szabadsághat megnyeri s e szabadság adata pompás lehetőségekkel építő dolgozókat életét akarta megírni. Bizonyára ez lett volna legszebb írtása.

ISKOLAI HIREK

AZ ÖSZI VIZSGÁKRA való előkészítő tanfolyamokkal kapcsolatban a kolozsvári Tanári Szakszervezet közli, hogy mindazok a helybeli tanulók, akik a kolozsvári közpiskolákban javítóvizsgát tesznek, jelentkezzenek jolyó év szeptember 1-én reggel 8 órakor saját iskolájukban, ahol összefoglaló tanfolyamot vesznek részt. Ingyenes előkészítő tanfolyamokat rendeznek a közpiskolák a felvételi vizsgát tevők számára is. Ilyen tanfolyam minden elméleti közpiskolában működik azon III-IV., illetve V. osztályt végzett tanulók számára, akik továbbra is elméleti iskolában akarják folytatni tanulmányaikat. Azok a tanulók viszont, akik ipari vagy kereskedelmi közpiskolában, illetve tanítóképzőben (pedagógiai liceum) óhajtnák tanulmányaikat folytatni, ezekben az iskolákban jelentkezzenek, még pedig a következő iskolákban: az állami kereskedelmi fu, illetve lányliceumban, az állami gépipari fu liceumban, illetve a volt unitárius ipari lányliceumban, az állami tanítóképzőben (volt római katolikus fu liceum). A kereskedelmi fu liceumban ugyan csak szerdán reggel 9 órakor megkezdődik az őszi érettségire való előkészítő tanfolyam. A fentiekhez hasonló tanfolyamot rostáló vizsgára az ipari fu liceum is tart. Jelentkezés bármely munkanapon.

A KOLOZSVÁRI 1. SZÁMÚ ÁLLAMI MAGYAR LEÁNYLICEUM igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy a javító- és magánvizsga szeptember hó 3-án reggel 9 órakor kezdődik. Jelentkezés

szeptember hó 1-től. Egyben értesíti azokat a növendékeket, akik tandíjhátralekukat még nem fizették ki, hogy mindaddig, amíg tandíjhátralekukat nem rendezik, se be nem iratkozhatnak, sem irataikat nem vehetik ki.

A 2. SZÁMÚ VOLT KOLOZSVÁRI REFORMÁTUS MAGYAR LEÁNYLICEUM igazgatósága tudomására hozza a tanulóknak, hogy a javító- és magánvizsgák szeptember 6-án reggel 8 órakor lesznek. A III., IV. és V. osztályos tanulóknak az előkészítő tanfolyam szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődik.

AZ ÁLLAMI GYAKORLÓ FŐGIMNÁZIUM igazgatósága tanulóinak és az érdekeltek tudomására hozza az alábbiakat: Szeptember hó 1-én reggel 8 órakor díjtalan javítóvizsga-előkészítő tanfolyam kezdődik minden tantárgyból. A javítóvizsgákra szeptember hó 6-án lehet jelentkezni, míg a vizsgák 7-én reggel 8 órakor kezdődnek. A vizsgadíj a jelentkezéskor fizetendő. A magánvizsgák szintén szeptember 7-én reggel 8 órakor kezdődnek. Szeptember hó 2-án reggel 8 órakor díjtalan felvételi vizsga-előkészítő tanfolyam kezdődik a volt elméleti liceum III. és IV. osztályt végzett tanuló részére. A felvételi vizsga idejét később közöljük. Továbbiakban az iskola igazgatósága ezúton értesíti azokat, akik tandíjhátralekukat még nem fizették ki, hogy a közoktatásügyi minisztérium vonatkozó rendelete értelmében mindaddig nem iratkozhatnak be, sem irataikat nem vehetik ki, amíg tandíjhátralekukat ki nem fizették.

„CENTRAL” (vo.1 NEW-YORK)

kávéház és étterem

a közkezdelt „HARRY” zenekara játszik.

Mikrofonnal: ANDRE DUCI, LYA IONESCU és FELECAN MĂRIA

Családi árapok — Tánc — Hangulat

Tulajdonos: SPINRAD

Ha jól akar érkezni, keresse fel a

Zokogó majom vendéglő

Mindenféle hideg és meleg ételek, bableves, korhelyleves, nyárson sült militei, fatányéros stb. Legjobb fajborok jutányos árban kiszolgálva!

Nyitva reggelig:

Május-2. 3

ABLAK

Az angolok Malajéziában szigorú ellenőrzést vezettek be, mely megkülönböztetett éberséggel főleg a mozik műsorát figyeli. Charles Dickens egyik regénye nyomán készült film vetítését megtiltották, mert a francia forradalomról kölcsönzött jelenetek vannak benne. Másik ötven film vetítését azzal a megokolással nem engedélyezték, hogy olyan jelenetek vannak bennük, amelyek a jelenlegi körülmények között rossz példát nyújthatnának az ázsiaiaknak.

E felfogás szerint tehát Malajézia népének rossz példa a francia forradalom s egyáltalán rossz példa a világ más tájain élő emberek multí és mai harca a szabadságért, melyért, ha kell, életük árát sem sokallják. De vajjon sikerül-e — sikerülhet-e? — „rossz példák” távoltartásával meggyőzni egy népet arról, hogy a kihasználtság jó állapot? Bajosan hihető.

„Az író és a kiadó” című amerikai folyóirat a minap „gyakorlati irodalmi receptet” ajánlott az írásművészetet megtanulni akaró fiatal kezdőknek. Figyelmet érdemlő és tanulságos.

A folyóirat receptje szerint az írójelöltnek mindenek előtt meg kell választania az újságot vagy folyóiratot, amelynek a munkatársai kíván lenni. Ezután, tartósan és gondosan, tankönyvnek kijáró figyelemmel, tanulmányoznia kell ennek minden egyes közleményét. E figyelmes tanulmányozás révén kell ugyanis megismernie egyebet, mellet azokat a rejtett kapcsolatokat, amelyek egyszerűen az újság vagy folyóirat cikkei és szerírói, másrészt a benne megjelent üzleti hirdetések között vannak.

„E kapcsolatokat tanulmányozásában rejtiözik az ön csukkye, — közli a nem mindennapi „recept”, közvetlenül az írójelölthöz szólván. — Lehet, hogy e kapcsolatokat csak alig észrevehetők, a lap irodalmi részének azonban csak általuk van értéke. Megértné e kapcsolatokat, velük összhangban kezdjen írni. Igyekezzen beleilleszkedni abba a szellembe, amely véleménye szerint, eltölti a kiadót. Erre azért van szüksége, mert a munkát kereskedelmi értéke s nem művészi értéke miatt fizetik. A folyóiratokban között irodalomnak csak két esetben van pénz-ellenértéke: ha új üzleti hírdetéseket vonz és ha gyapapítja az előfizetések számát. Igyekezzen tehát minél kevesebbet törödni a magában elképzelt irodalommal s inkább törekedjen arra, hogy legyen jó üzlet a kiadónak. A kiadót édes-kevessé érdeklí az utókorhoz való viszonyunk.”

A fenti „gyakorlati irodalmi recept” hozzáfűzés nélkül is kiérdemítő leírása az irodalom Oceán-tuli helyzetének.

A bűnügyi irodalom és filmek „nevelő” hatása alatt a gyermekben sarjadt vadlajjáról számol be az alábbi kis történet, mely a nyár elején bejárta az egész amerikai sajtót. A „Daily Mirror” így mesélte el:

„Ha elbuktat a számtanvizsgán, „bizonyos dolgok” fognak történni önnel, — közölte telefonon egy gyermekhang Margaret Jockl newyorki tanítónővel. Husz perccel később, sebesen száguldó gépkocsiból, valóságos golyózápor zuhogott a tanítónő házára. Harminc lövedék az ablakokon keresztül a tanítónő és szomszédja lakásába csapott. Véletlen szerencsének tudható be, hogy senki sem sebesült meg. Másnap két rendőr kísérté az iskolába tanítónőt s vizsgálat indult a számtanban gyenge, de a gangszteri tudományokban a jelek szerint annál járatosabb kislányok közt. A vizsgálat eredményéről a lapok már nem számoltak be.

Hazafiasság és nemzetköziség

A népek lelkiéletének egyik leglényegesebb jelensége a dolgozó tömegeknek hazájuk iránti újfajta magatartása.

Az a szeretet, amelyet a szülőföld, az ország kulturája és hagyományai iránt táplál a nép, a főképp országokban egybekapcsolódik az elnyomók, a kizsákmányolók, az embertelen rendszer iránti engesztelhetetlen gyűlölettel. A nagybirtokosok és nagytőkéskek aljas játékokat űzve a munkások és parasztok hazafias érzelmeivel, azon fáradoznak, hogy nacionalizmussal fertőzzék meg a tömegeket, miközben — az ugynevezett „nemzeti egység” érdekeit hangsúlyozva — az osztályellentétek elsimítását hirdetik. E hazugság ellen csak akkor kezdődött el a harc, amikor a proletárium — a természetnél fogva nemzetközi osztály — a történelem küzdőterére lépett. A proletáriátust megelőzően nem volt, mint ahogyan nem is lehetett igazi nemzetköziség. A régi világ a népek „egyesítésének” egy módját ismerte: a hódítást, amely természetesen sohasem tudta őket egyesíteni, nemzeti-felszabadító mozgalmakat hívott életre és végül is a belső ellentétek következtében szétnálasztott „egyesüléseket” szétválasztva vezetett.

A proletáriátus a hazafiasságnak teljesen újszerű értelmezését hozta magával. Rendkívül világosan fogalmazta meg a hazafiasságot Lenin. „A nagyországok nemzetiségi büszkeségéről” című cikkében Lenin rámutatott, hogy a proletáriátus szereti hazáját, szentül tiszteli forradalmi hagyományait, az önmegtagadásig harcol azért, hogy hazáját a kizsákmányolóktól megszabadítsa. A hazafiasság illetlen forradalmi értelmezése elsősorban „saját” elnyomói ellen és minden országnak, az egész világ dolgozóival való egyesülésért indítja harca a tömegeket. Ez volt az első eset a történelemben, amikor a hazafiasság egyesült a nemzetköziséggel és valóban következetes, forradalmi hazafiassággá lett.

A burzsoázia minden erejével a népek nemzeti elnyomás alóli „felszabadítására” irányuló saját módszerét terjesztette: a burzsoánacionalizmus, a különböző nemzetiségi dolgozók közötti fokozott ellenségeskedés módszerét. Ez a módszer minden egyes országban a burzsoázia állásainak megerősödéséhez, ugyanakkor pedig a dolgozók még súlyosabb elnyomásához, nemzetközi összetartásuk meggyengítéséhez vezetett. Egyik nemzetet a másik ellen uszítani, elnyomni a nemzeti kisebbségeket — ime, ez a főképp osztály nemzeti politikája.

A cári Oroszország romjain az Októberi Forradalom, mintán az elnyomott nemzeteket a proletár nemzetköziség módszerével, a különböző nemzetiségi munkások és parasztok közötti testvéri szövetség megteremtésével felszabadította, lerakta annak az új kapcsolatnak az alapját, amely a dolgozókat hazájukhoz fűzi.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja szem előtt tartva azt, hogy „a kapitalizmus eskövényei az emberek öntudatában sokkal életképeesebbek a nemzeti-ségi kérdés terén, mint bármely más téren” (Sztálin) — mindig is kemény harcot vívott a nacionalizmussal. A Szovjetunióban a nacionalizmus hányminemű megnyilvánulását a törvény üldözi. A szovjet hatalom és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja újszerű, a nemzetköziség szellemétől áthatott hazafiasságra nevelte a népet. „A szovjet hazafiasság — mondotta Sztálin — nem választja szét, hanem ellenkezőleg, egységes, testvéri családba tömöríti országunk valamennyi nemzetét és népét... Ugyanakkor pedig a Szovjetunió népei tisztelősen tartják az idegen országok népeinek jogait és függetlenségét... A szovjet hazafiasság a Szovjetunióhoz tartozó valamennyi nemzet barátságában, abban a testvéri segítségben, amelyet egyik köztársaság nyújt a másiknak, valamint a nemzeti kultúra felvirágzásában jut kifejezésre.

Uj típusu hazafiasság születik és erősödik a népi demokrácia országokban, ahol a dolgozók saját kezükbe vették a hatalmat.

Az új demokrácia országai, miután lerázták a kizsákmányolók igráját, népi államokat létesítettek, s a kommunista pártok körül a szocializmus zászlaja alatt egyesülve, látják és felismerik, hogy nemzeti érdekeik legbeszédeesebb kifejezői — a szocialista építőmunka sikerei. Az állami nemzetgazdasági tervek valóráváltása, a munkalendület, a nemzeti kultúra rohamos fejlődése — a népi demokrácia országok dolgozó új szerű hazafiasságának megannyi megnyilvánulása. Ez a hazafiasság a proletár nemzetköziséggel társul. A nemzeti-felszabadító háború, melyet az új demokrácia országai vívtak a német fasizmus ellen, a harc, melyet jelenleg is vívnak az imperialista táborral és annak ügynökeivel, nemkülönben a szocialista építőmunka tapasztalata is beszédesen győzi meg ez országok dolgozó tömegeit arról, hogy a győzelmet csak a népek szoros együttműködésével lehet kiharcolni, hogy a győzelmek kivívásánál döntő tényező a Szovjetunió részéről nyújtott hatalmas támogatás és segítség. Innen az új demokrácia országainak egy másközötti és ugyanakkor a Szovjetunióval — azaz az országgal, amely teljes egészében megvalósította a szocializmus elveit — fennálló barátsága.

A nemzetköziség, amely az új hazafiasság nélkülözhetetlen tartozéka, s amelytől távol áll a nemzeti gyűlölet bármiamű megnyilvánulása, haragra gerjeszti a dolgozók ellenségeit. A kapitalizmus propagandistái szeretnék a hazafiasságot nacionalizmussal kicserélni, a nemzetköziséget pedig — kozmopolitizmussal. Ők — nacionalisták: az ő számukra az angol-szász faj mindenül becsesebb! Ők — kozmopoliták: ők a nemzeti szuverenitással! — hangoztatják. Eltérjünk minden határt az amerikai szándékok és kereskedelmi utazók szabadságának kedvéért!

A dolgozók tudják, hogy a nacionalizmus és a kozmopolitizmus — az imperialista érem két oldala: a nacionalista, aki más nemzeteket lenéz, lényegileg semmiiben sem különbözik a kozmopolitától, aki az amerikai imperializmus kedvéért lenézi saját nemzetét.

Miként a szovjet hazafiasságot, az új demokrácia országai dolgozóinak hazafiasságát sem lehet elképzelni a nemzetköziség nélkül. Azoknak a népeknek hazafiassága, amelyek a szocialista társadalmat építik — új, a történelemben eddig még nem látott hazafiasság, a tömegek hazafiassága, akik a hatalmat saját kezükbe vették. Az imperialisták ezért gyűlölik annyira, ezért félnék tőle annyira, ezért törekcsenek arra, hogy bármilyen eszközökkel bizalmatlanságot hintsenek el a népek között, hogy nacionalizmussal mérgezzék meg őket, hogy szakadást idézzenek elő a dolgozók nemzetközi egységében.

Leleplezték a kolozsvári hősök temetőjében az ismeretlen szovjethősök emlékművét

KOLOZSVÁR — Unnepélyes keretek között leleplezték le vasárnap délelőtt tíz órakor a hátsó-gárdi temetőben az ismeretlen szovjet hősöknek állított emlékművet.

Az emlékmű leleplezésénél a Román Munkáspárt, a Magyar Népi Szövetség, a Zsidó Demokrata Népközösség, a Demokrata Nők Szövetsége, a Szakszervezeti Tanács, a kolozsvári üzemek, a hadsereg, a polgári hatóságok képviselték magukat. Jelen voltak

A halott végállomásról

a fejlődés útjára lendült Székelyudvarhely

Uj hidakat, utcákat, gyalogjórókat építenek, kibővítik

a villanytelepet, csatornazzák a várost és megoldják a vizellátást

SZÉKELYUDVARHELY. (Tudósi-tónaktól) — A végállomásra szorult Székelyudvarhely, mely a megelőző évtizedek reakciós rendszerében képtelen volt levetkőzni mármár hirhedt váli elmaradottságát népi demokrácia rendszerünkben, komoly formában a fejlődés útjára lépett. Ez a fejlődés teljes iramává kétségtelenül akkor válik majd, ha a tervezett és a közlekedésügyi minisztérium által is lefogadott Csikszerecska—Székelyudvarhely közti vasút megépül s a székelységnek ez a régi városa bekapcsolódhatik az ország gazdasági életébe. Addig és azonban, amíg ez a nagyarányu munka megkezdődhetik, népi demokrácia rendszerünk, a helyi városvezetés és főleg a Román Munkáspárt helyi szervezetének kezdeményezésére és segítségével jelentős ujjépítési és városrendezési munkákat hajtott végre.

Székelyudvarhelyen a felszabadulás óta 3 új hidat építettek a városban átfolyó Küküllőn, melyek közül különösen a sétafér mellett vasbeton hid elgondolásban és kivitelben egyaránt minden szakértő elismerését kivívta. Ugyancsak a felszabadulás után épült meg Székelyudvarhelyen az első népfürdő is, régi közegészségügyi hiányt pótolva. De élénk ütemben folyik az új aszfalt járdák létesítése, az utcák rendezése, valamint a különféle középületek javítása is.

Ez évre a város vezetősége a stabilizáció adta lehetőségeket kihasználva különösen nagyszabásu munkálatok elvégzését vette tervbe. A tervezett munkálatok egy részét augusztus 23-ára már befejezték, a másik részének befejezését november 17-ére tervezik.

Elkészült a fapiac szélén a széles,

modern kockakövezet s így nem kell tordigérő sárban járni azoknak, akik a korházról a baromvásárter felé járnak s nagy mértékben megkönnyebült a teherforgalom lebonyolítása is. Mellette befejeződött az aszfaltjárda is a vasuti sínekig, de még az ősa folyamán meghosszabbított ezt járdát az új sportpálya bejáratáig. Régi kérdés oldódott meg Székelyudvarhelynek az ugynevezett Timár-köz csatornázásával, mely most végleges mentesíti zöldségpiacot és általában a Sztálin-teret a gyakori víz-elöntéstől. A Timár-köz végén lévő térhez a Lenin-utról új bejárat építettek, míáltal a város egy újabb teret kap a piac számára. Megbővült a pénzügyigazgatóság melletti tér is, mert a város vezetősége ez évben lebontatta a pénzügyigazgatóság melletti magányos házat.

MEGOLDJAK A VIZELLÁTÁST

Bensőséges keretek között ünnepelték meg a fővárosban a Szovjet Bányászok Napját

BUKAREST — A fővárosi Szovjet-Román Társaság bensőséges ünnepség keretében ünnepelték meg a Szovjet Bányászok Napját. Az ünnepségen megjelent Sidorovici Alexandra asszony és Vescan Gabriel bányászati miniszteriumi vezérlikárok, a zsvölgyi a brádi, nagybányai, ghelari és teluici bányászok népes küldöttsége.

Az ünnep jelentőségét Aneszik ak szovjet százados méitatta, majd Sidorovici Alexandra beszédeben részletesen ismertette a szovjet bányáipar fejlődését és a szovjet bányászok hatalmas teljesítményeit. Rámutatott a szovjet ötéves tervgazdálkodás és a szocialista munkaversenyek jelentőségére.

Az ünnepély változatos és gazdag műsorral zárult. A résztve-

vők hosszasan és lelkesen éltették Sztálin vezértábornagyot, a Szovjetuniót, a szovjet bányászokat, a Román Népköztársaságot és a Román Munkáspártot.

Az egyetemi hallgatók világkongresszusa Párisban

PÁRIS. — Az egyetemi hallgatók nemzetközi szövetségének tanácsa szeptember 9-én kezdte meg Párisban második ülészekát. A szövetség 1946-ban alakult s 52 ország diákszervezetei tartoznak keretébe. A szeptember 9-én kezdődő ülészekon a tagállamok minden diákszervezete képviselteti magát. Az ülészekot a Francia Diákok Nemzeti Szövetsége szervezi meg.

Gyors ütemben folynak a brassói pályaudvar ujjépítési munkálatai

BRASSÓ — Mint ismeretes, a háboru alatt a brassói pályaudvar csaknem teljesen megsemmisült és a CFR vezérigazgatósága a vasuti forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében átmenetileg ideiglenes pályaudvart építtetett. Tekintettel arra, hogy az egyre fokozódó vasuti forgalmat a brassói pályaudvar jelenlegi felserelésével a CFR képtelen lebonyolítani, részletes munkatervet készítettek a személy és rendező pályaudvar ujjépítésére, illetve kibővítésére.

A rendező pályaudvar ujjépítési munkálatai már megkezdődtek, hasonlóképpen a 44 vasuti mozdonyt befogadó képességű korszerű betonmozdonyzin munkálatai is már előrehaladott stádiumban vannak. A munkálatok elvégzéséhez szükséges anyagi fedezetet a CFR-nek sikerült biztosítani és így a munkálatok gyorsabb ütemben folynak. Az építési terv 36 százaléka már elkészült és a tél beálltáig minden valószínűség szerint a rendező pályaudvar ujjépítése befejeződik.

KIBŐVÍTIK A VILLANYTELEPET

A vizellátáson kívül Székelyudvarhely másik régóta megoldatlan kérdése a villanyvilágítás is. Az eddigi villanytelep ugyanis nem megfelelő s főleg nem ad lehetőséget a város ipari továbbfejlesztésére. E kérdés megoldása érdekében elhatározták a villanytelep kibővítését és egy negyedik 250 lóerős Diesel-motor beállítását. A villanytelep kibővítésével kapcsolatban új építkezések is szükségesek válnak. Ezt a munkát is befejezik ez év november 7-ig, az új Diesel-motor azonban minden valószínűség szerint csak az év végén kezd meg működését. A város a villanytelep kibővítésére 11 millió lejes kölcsönt kért és kapott.

A székelyudvarhelyi sportélet fellendítése érdekében a város vezetősége tervbe vette az új sportpályának megépítését, illetve befejezését is és tervbe vették a sportpálya körüli lelátó megépítését is. Ezekon kívül számtalan kisebb-nagyobb városrendezési munka is folyamatban van — új utcák nyitása, aszfaltozás, középületek kijavítása, stb. — melyeket szintén még ez év november 7-ére igyekeznek befejezni.

BENEDEK SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsek szám: 40.625

A VOLT RÓM. KAT. FÖGIMNÁZIUM igazgatósága közli, hogy a javító, külföldi és magánvizsgák szeptember 1-én kezdődnek. A vizsgadíj 400 lej. A közoktatásiügyi miniszter 205.088 számú rendelete értelmében felhívja azon tanulók szüleinek figyelmét, akik tandíjjárállásban vannak hogy 10 napon belül rendezsék.

TUDOMÁNYOS ASATASOKAT folytatnak Moldvában az általános kincsek feltárására. A jasi múzeum kutató bizottsága a Moldova, Beszterce és Szeret folyók völgyében dolgozik.

UJ ÁLLAMI VASÚZLET nyílt Aradon „Lantul” néven. Az üzlet alkalmazottai 3000 önkéntes munkát dolgoztak, hogy minél hamarabb megnyílhasson az üzlet. A „Lantul” raktárában 37 vasúti kocsis áru várja a vevőket.

A SZAMÁRHURUTOS GYERMEKEK gyűjtését Arad példája után Nagyváradon is repülőszállással fogják gyűjtani. A Bukarest-Nagyvárad közötti közlekedő repülőgépek vasárnap Nagyváradon állomásoznak és a TARS, a légiforgalmi társaság, a központi bejegyzésével szívesen vállalná a gyógyrepülés eszközését.

A KOLOZSVÁRI ACELÁRUGYÁR dolgozóit csatlakoztak a brassói IMS termelési mozgalomhoz, a többi is jobb gyártás érdekében.

VARGA KATALIN-UNNEPÉSÉGET rendeztek Brassóban a Magyar Népi Szövetség központi művelődési bizottsága kezdeményezésére. Az ünnepség bevételét a „Varga Katalin” népi kollégium javára fordították.

NOI POLGÁRMESTERT választottak Szilágysomlyón Fanateanu Elena tanítónő személyében. Az új polgármester beiktatása megtörtént. CSIKSZEREDÁBAN is irányító tanfolyamot tartottak a megye tanítóinak. A tanfolyamnak 210 hallgatója volt, ebből 175 tanító és 35 tanár.

40.72 SZÁZALEKKAL haladta túl a „Foresta” fűrészüzem az előirányzott termelést.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG 34 szervezője keresi fel a temesmegyei szervezeteket, hogy felvilágosításokat adjanak a készülő belső választásokra.

127.44 SZÁZALEKBAN teljesítették augusztus 28-án estig Bihar megyében a gabonabegyűjtést. Buzából 2702 vagonnal, rozsból 205, árpából 254, zabból 255 vasúti kocsival gyűjtötték be.

TELJES MÉRTEKBEK megoldották Zilah kenyérelállítását a közigazgatási hatóságok a Román Munkáspárt támogatásával. 28 lejes barna kenyert, 30 és 60 dekás fehér cipókat fognak árúsítani.

KIZÁRTA TAGJAI SORÁBOL a Vasutas Szakszervezeti Unió Rónai edzőt, valamint Marian és Stanescu labdarúgókat, mert működésük akadályozta a tömegsport kifejlődését. 2100 MUNKAÓRÁT teljesítettek az elmúlt héten a háromszékmegyei egyetemi hallgatók, akik szünieikben önkéntes munkára jelentkeztek. Ezenkívül járják a falvakat, ahol felvilágosító előadásokat tartanak.

ERTEKEZLETET TARTANAK Maroshévízen a marosvölgyi fűrészüzemek vezetői, ahol megtárgyalják az önköltségi ár csökkentését és megbeszélik a minőségi termelés további fokozásának lehetőségeit. * A KOLOZSVÁRI FÉNYKÉPESZ KISIPÁROSOK szakmai továbbképző tanfolyamot indítanak. Jelentkezés, felvilágosítás az elnökségnél, Horeaut 9.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, Vincze Károly CFR lakatos temetésén megjelentek és fájdalommal résztvételükkel enyhíteni igyekeztek. Özvegy Vincze Károlyné.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ezúton mondunk hálás köszönetet akik Berecz Vencel temetésén résztvettek és fájdalommal enyhíteni igyekeztek. A Mánya-család.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Hálas köszönetet mondunk mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem Szabó Lajos temetésén résztvettek és résztvételükkel fájdalommal enyhíteni igyekeztek. — A gyászoló család.

* HÁZASSÁGI HIR. Gáll Béla és Schultz Ilus házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

* HALÁLOZÁS. Mayer Gábor főtályó hó 29-én elhunyt. Temetése 31-én délután 4 órakor lesz a temető nagykápolnájából. — A gyászoló család.

A kolozsvári MNSz hírei:

Augusztus 31-én, kedden este 8 órakor V. kerületi szervező értekezlet a Türr István-utca 36 alatti kerületi székházban.

Világosság-Sport

A kolozsvári CFR újra győzött a Darokkal megerősített bukaresti vasútcsoport ellen

Explozivii—Had ereg 2:0 (2:0)

KOLOZSVÁR. — A vasárnapi országos atlétikai versenyek miatt, csak hétfőn délután játszották le a „Gheorghiu-Dej” városi sporttelepen a CFR Kolozsvár—CFR Bukarest NB I-es mérkőzést, melyet a szerencsésebb kolozsvári csapat 2:1 (2:1) arányban nyert meg, a Darokkal megerősített bukaresti CFR ellen.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

CFR K.: Costea — Demeter, Felecan I. — Bálint, Kiss, Nistor — Nagy István, Kovács IV., Muresan, Ferenczi, Candrea.

CFR B.: Justin — Apolzan, Darok — Urecheatu, Mart, Mihailescu — Lungu, Zavoda, Bartha, Filotti, Tanasescu.

A mérkőzés úgy indult, hogy a hazai csapat gólokkal győz. A 8-ik percben Candrea remekül kiugratja Ferenczit, aki lerázva magáról a védőket, az ellenkező sarokba lö. 1:0. Pazar gól!

A 13-ik percben Candrea, majd két percel később Muresan hibázik a kapu előtt. A játék igen élénk és változatos.

A 23-ik percben kavargó után, súlyos védelmi hibából egyenlítő a bukaresti csapat Filotti révén. 1:1.

Még öt perc sem telik el, amikor Ferenczi tisztára játsza Nagy Istvánt. Darok gáncsolni igyekszik, de a kitűnő szélső remek testcselellettel továbbfutva, bombagólt lö Justin hálójába. 2:1.

A II-ik féldőben nyomasztó a bukaresti csapat fölénye, több alkalma van egyenlíteni, de a hazai csapat védelme kitűnően állva helyt, győztesen vonul le a pályáról.

A kolozsvári CFR, mely a tavasszal is legyőzte a fővárosi vasutascsoportot ezúttal szerencsétlenül támasztva, szerezte meg a mérkőzés mindkét pontját. A mezőny legjobbjai: Ferenczi, Nagy István, Bálint, Costea, Demeter, illetve Urecheatu, Mihailescu, Filotti és Apolzan.

Az 5000 néző előtt lejátszott mérkőzést Tope Ionescu ploesti bíró vezette, aki már az első percekben megengedte a mérkőzést a kezéből és hibás ítéleteivel mindkét csapatot egyformán sújtotta.

A fenti mérkőzés előtt a fogarasi Explozivii együttese a C Liga küldelmel során igen érdekes és változatos játék után 2:0 (2:0) arányban győzött a kolozsvári Hadsereg

csapata ellen. A fogarasi csapat gőllővőjé Dávid és Pop. A Hadsereg csapatának alkalma lett volna szépíteni az eredményen, de Bocok Előzőleg a Vasas törpe csapata egy tizenegyet kapufának lött. A Janicsok góljával 1:0 (0:0) arányban győzött az U törpecsapat ellen.

A Dermata rendezésében csütörtökön kezdődnek Kolozsvár városi teniszbajnokságai

A börgyáriak sziárdán az ITA ellen játszanak

KOLOZSVÁR. — A Dermata Sport Egyesület rendezésében, szeptember 2-5 között tartják meg a börgyáriak pályáján Kolozsvár városi teniszbajnokságait, országos jelleggel. A versenyre eddig már Bukarest, Arad, Nagyszeben, Nagybanya, Marosvásárhely, Temesvár, Medgyes, Nagykároly, Gyergyószentmiklós, Brassó, Nagyvárad, Jasi, Krajova, Lupény és Lugos legjobbjai már elküldték benevezésüket, de

vezetői még a többi nagy városok benevezésére is számít.

A csütörtökön kezdődő országos teniszbajnokságokon Kolozsvárról a rendező Dermatan kívül a CFR, BEAC, U és a Haggibbor legjobb versenyzői vesznek részt.

A börgyáriak sziárdán délután ugyancsak a Dermata sporttelepen az aradi ITA ellen mérkőznek meg.

A RATA vizilabda csapata csütörtökön Kolozsváron játszik

KOLOZSVÁR. Az NB I-es vizilabdabajnokságok vasárnapi fordulójában Temesváron az ILSA csapata 13:1 arányban győzött a nagyváradú ICO ellen. Bukarestben a PMB 4:1 arányban győzte le a helyi CFR együttesét. Marosvásárhelyen a RATA 4:2 arányban győzött a fáradtan játszó kolozsvári Vasas ellen.

Bulgária—Csehszlovákia 1:0 (1:0)

Szófiában 40 ezer néző előtt játszották le a fenti Balkán Kupa labdarúgó mérkőzést, melyet a bolgárok 1:0 (1:0) arányban megérdemelten nyertek meg. A román Tica Iliescu a mérkőzést kitűnően vezette.

Sporthíradó

A KKASE asztalitenisz szakosztálya felhívja mindazon versenyzőket, akik az ősi időnyben az egyesület színeiben akarnak versenyezni, hogy ma, kedden délután 5 órakor a Rózsá-utca 2. szám alatti egyesületi helyiségben jelentkezzenek Pánneth Farkas szakosztályi vezetőnél.

Felhívás!

A gépköcsi- és motorkerékpárvezetői tanfolyamra bejáratlan szept. 5-ig lehet jelentkezni. Ugyanakkor professzionisták is jelentkezhetnek az október 1-én kezdődő tanfolyamra.

SZÁSZ-féle sofőriskola
Cluj, Árpád-u. 26.
Telefon: 13-76

Ügyes vidéki

szervezőket

jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk Világosság kiadóhivatala

ADAS-VETEL

HÁZAT, öröklakást, házhelyet, gyümölcsösöt vesz, elad. Forduljon bizalommal Transsylvania ingatlan-trodáshoz, Szabadság-tér 19. 1889

ELADÓ autogazir fürdőszoba melegvízaparát, kifogástalan, nagyteljesítményű. Szentgyörgy-utca 6. Kathonay varroda. 2717

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni, eladni, lakását elcserélni, burort átadni, férjhez menni, nőülmni? Bizalommal forduljon „Vulkán” irodához, Molotov-utca 24. 2252

ELADÓ Victoria gyártmányú, 350 köbcentis, kitűnő állapotban lévő motorkerékpár, esetleg elcserélném Streptomycin injekciókkal. Marosujvár, Horea-ut 67. F.

MOZIGÉPEK, komplett felszereléssel eladó. Marosujvár, Horea-ut 67. F.

TÖLTÖTOLLAKAT veszek és javítok. Papfőpostával szemben. 2256 50 HP gőzlokomobil, 25 négyzetméter gőzkazán, 5 négyzetméter állókazán. 70 folyóméter 2 cölös gőzcső, 16 HP villanymotor eladó. Hoffmann Sándor mérnök, Deportatilor 4. 2825

TÖLTÖTOLLAKAT veszek, cserélek, javítok jótállás mellett. Calacian. Malom-utca 8. 2257

PERZSASZŐNYEG, nagy, értékes, szép, külföldi, eladó. Magda-szálon. Egyetem-utca 1. 2874

NOI kerékpár sürgősen eladó. Bástya-utca 12. Cipész. 2928

KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Cim: Boeskal-utca 3. Ovar. 2919

ELADÓ kerékpár. Szabadság-tér 12. Bónai. 2912

MEGVÉTELRE keresek egy ócska Dánia vagy oszlopkályhát. Cim: Széchenyi-tér 62-es textilsátor. 2916

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetésnél 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levelezés szavankint 6 lej. Szöveg hirdetés szavankint 6 lej. Közgyásdági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. — Nyíltér, szavankint 12 lej.

ELSORENDU zongora és egy új porszívógép bérbeadó. Cim a kiadóban. 2911

ELADÓ egy sátor és egyszemélyes tanuló-pád. Érdeklődni Széchenyi-tér, 62-es textilsátor. 2915

ELADÓ mély gyermekkosci, egy kétkéres főzőkemence. Postakert-u. 5. Alsó csengő. 2909

EGY női kerékpár és egy rádiópikup eladó. Cim: Augusztus 23-u. 6., ajtó 3. 2908

VÁROSI bunda, kifogástalan állapotban, magas, derék alakra, eladó. Cantemir-utca 15. F.

13—15 ÉVES leánykását és szövetruha eladó. Cim: Fűrdő-utca 20., ajtó 2. (Bail.) 2908

ELADÓ modern, diófurniros, kombinált szobabutor, egy sima szetter varrógép. Malom-utca 10. Hátul az emeleten. 2901

EGY kombinált szoba 35.000 lej, szép, régi szekrény 6000 lej, egy szép nagy tükör 3500 lej, egy divány 2500 lej, sürgősen eladó. Pata-utca 4. 2745

ELADÓ egy 500 kg-os mázsa. Holdvilág-utca 14. 2890

FRANCIA szalagarmittura, komplett interziás, eladó. Horea-ut 6., ajtó 4. 2904

ASZTALOS szerszám, gyalapadok és faprés, sürgősen eladó. Széchenyi-tér 49-es betonsátor. 2893

PIANINO, Hoffmann, kereszthúros, kifogástalan állapotban, eladó. Postakert-utca 6., ajtó 11. 2830

ELADÓ egy üzemképes, 4+1-es Philips-rádió. Érdeklődni Krizsbai-utca 7. Sztojkanál. 2900

INGATLAN-LAKÁS

KERESEK egy szoba, konyhás, központban lévő lakást. A költséget megteritem. „Str. Mai No. 17” jelígre. 2825

ELCSERÉLNEM kétszobás, konyhás, torjai lakószobát, kolozsvári hasonlival. Cim: Torda, Str. Moril 14. 2871

KÉT-három szobás, összkomfortos lakást keresek, mielőbbi beköltözhetésre, költségek megtérítésével. Cim a kiadóban. 2864

LAKÁST kaphat egyetemi hallgató. Megkeresést „Bolyai Egyetemnél” címmel kiadóba. 2924

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szoba, fűrdőszobahasználattal a központban „Azonnal 2905” jelígre kiadó. 2905

KERESEK butorozott szobát két fiatalember részére. Cim a kiadóban. 2923

SZOKA-konyhás lakás, költségmegtérítéssel átadó, butorral vagy anélkül. Megbeszélések délután 2—4 között Dézma-utca 9. 2899

KÖZPONTBAN, különbejáratu, butorozott szobát keres fiatalember, fűrdőszobahasználattal. Cimeket ingatlanforgalmi iroda, Molotov (Deák Ferenc) 11. 2891

BUTOROZOTT, csinos szoba, fűrdőszobával, sétatér melletti villasorban, lehetőleg két diáknak kiadó. Cim a kiadóban. 2865

ELADÓ sürgősen, minden elfogadható árért, Szentgyörgy-hegyben 1 holdas gyümölcsös, 360 darab termőfalval, veteményessel. Vasile Lupu-utca 52. 2918

BELVÁROSI szoba, konyhát elcserélnék, ugyancsak belváros környékén, szoba, konyhával. Sporttelep mellett kis családi ház eladó. Cim a kiadóban. 2925

FLCSERÉLNEM egy szoba, fűrdőszoba, pincés lakószoba, 2—3 szoba, fűrdőszobás lakással. Költséget térít-k. Cimeket kérem leadni Román Opera portásához, délelőtt 10—12 óra között. 2898

BUTOROZOTT szoba, konyhahasználattal, fiatal házaspárnak vagy 2 magános embernek kiadó. Kissné, Jobbágy-utca 32. 2896

EGY fiatal, magános urilány, idősobb házaspárnál lakást keres. Cim: Zápolya-utca 33., földszint. 2895

MŰHELYNEK alkalmas, két részből álló, udvari vagy szuterin helyiséget keresek. Sürgős ajánlatokat „V. Procura” Ratiu(Köfö)-u. 4. alá kérek. 2892

RÁKÓCZI-ut elején 3 szobás, új, beköltözhető, komfortos villa, sürgősen eladó. Részletfizetésre is. Istók ingatlanforgalmi iroda, Molotov (Deák Ferenc) 11. 2891

KÉT 12—13 éves iskolás leány, teljes ellátást kaphat. Vörös Hadsereg-utja 62. Hátul az udvarban. 2899

KORCSMA, jömenetelű, a Széchenyi-téren, teljes berendezéssel, átadó. Cim a kiadóban. 2896

ALLAST KERES

56 EVES, özvegy nyugdíjas úrnő, házvezetőnek elmenne magános urnához vagy urhoz, azonnal is. Ertesítést a kiadóba „Egyedül élék” jelígre. 2888

JÖLFŐZŐ, középkorú nő elmenne kisebb háztartásba vagy magános urhoz. Cim: Motilor 22. 2907

ALLAST KAPHAT

EGYEDÜL, önállóan főző, komoly mindent keresek. Cim a kiadóban. 2254

JÖLFŐZŐ, ügyes mindent azonnal felveszek. Salamon, Marx Károly-utca 33., I. emelet. 2851

JÖLFŐZŐ mindenest keresek. Cim a kiadóban. Gr.

JÓ családból való, főzni tudó mindentest keresek. Cim a kiadóban. 2894

PERFEKT takarítónő, jó bizonyítvánnyal, délelőttre felvétetik. Szentgyörgy-tér 2., ajtó 5. Megbeszélés 4—5. 2887

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, fátrolak, keszorus kiköltöztetése. „Dahlia” művirág-szálon. Horea-ut 33. F.

ZONGORA és énekőrnők legmagasabb fekk. Molotov 34., II. 12. 2884

VÁROK házaknál olcsón. Atilla 7. Szuterin jobbra. 2917

VASÁRNAP este 9 órakor elvessz egy arany női karóra a Széchenyi-tértől a Magyar-utca 78-ig. Megtaláló ill. jutalomban részesül. 2853

Válogatott vetőmagvakat osztanak ki a földművesek között

BUKAREST. — Az állami gabonabegyűjtő hivatal legutóbbi ülésén az őszi vetési kampánnyal kapcsolatban rendkívül fontos intézkedéseket hozott. A bizottság elhatározta, hogy az idén megfelelő mennyiségű vetőmagot osztanak szét a földművesek között. Ennek értelmében utasították a „Romceal” állami vállalatot, hogy az állami mintagazdaságoktól, a mezőgazdasági iskoláktól stb. készpénz ellenében vegyék át a vetőmagbuzát, árpát, rozst és repcét. Az át-

vett vetőmagvakat az állami szervek kötelesek megtisztítani és a vetés idején az állami mintagazdaságok közelében lakó földművesek között kiosztani. A határozat értelmében a magángazdaságok is kötelesek a szelektált vetőmagkészletüket vetési célokra az állami szervek rendelkezésére bocsátani.

A vetőmaghoz juttatott földművesek kötelesek a szelektált vetőmagvakért megfelelő értékű vetőmagot adni. Amennyiben az illető földműves nem rendelkezik vetőmaggal, abban az esetben az átvevő szelektált vetőmagot készpénzben is kifizetheti, de ebben az esetben a bélyegilletéket is köteles viselni.

Az állami gabonabegyűjtő hivatal a továbbiakban elrendelte, hogy az idei vetési kampányban az alábbi hektóliter tartalmu búzákat lehet vetőmag céljaira felhasználni:

Buza 75, rozs 68, árpa 60, zab 42, őszi repce 65, tavaszi repce 60 kilogramm.

A bizottság egyben utasította a megyei szerveket a cséplési munkálatok gyors befejezésére és a tarlószántási munkálatok elvégzésére.

Torda-aranyos megye összes gyárai és üzemei közös kiállításon mutatták be gyártmányaikat

TORDA (Tudósítónk jelenti) — A tordamegyei Szakszervezeti Tanács a megye területén lévő gyárak termékeiből kiállítást rendezett a Maxim Gorkij mozgó emeleti helyiségében. A kiállítás célja, megismertetni a gyárak és üzemek termékeit a közönséggel.

A kiállításon a következő gyárak és üzemek állították ki termékeiket: Gázmetán, a gyéresi Sodronyipar államosított üzem, a porcelángyár, edénygyár, mészgárgyár és cementgyár. Minden egyes üzem és gyár az általa előállított termékek és gyártmányok

legszebben kivitelezett példányait állította ki.

Különösen említésre méltó a cementgyár által készített két hidmodell és a cementgyártás folyamatainak a bemutatása.

A tordai CFR technikusok az ottani vasútállomás kicsinyített és élethű hasonmásait állították ki, melyet az augusztus 23-i ünnepség tiszteletére készítettek.

A kiállítás színvonalát jelentős mértékben emelte az állami természet gyönyörű virággyjűteménye, melynek élénk színei életet vittek a kiállított tárgyak közé.

Magyarlétán a legnagyobb rendben folynak a gabonabeszolgáltatási munkálatok

MAGYARLÉTA. (Levelezőnk írja). — A Torda-Aranyos megyei Magyarléta községben lendületes szervezési munka indult meg, melynek keretében a közelmúltban megalakult a szovjet-román barátságot ápoló (ARLUS) egyesület helyi fiókjá. Ugyancsak a közelmúltban alakult meg a Magyar Népi Szövetség ifjúsági csoportja, mely rövid idő alatt bekapcsolódott a község újjáépítési munkála-

taiba és többek között résztvettek a hadműveletek során súlyosan megrongált református templom megrongált munkálataiban.

Augusztus 23-át a falu bensőséges ünnepség keretében ünnepelték meg.

Itt írjuk meg, hogy a cséplési munkálatok megindultak és a gabonafelisleg beszolgáltatása a legnagyobb rendben folyik.

Kinevezték

az Általános Vadászegyesület új vezetőségét

BUKAREST — A Román Népköztársaság Általános Vadász Egyesületének megteremtése régóta megoldásra váró kérdést zárt le. Az új egyesületet teljesen demokratikus alapokra helyezték. A vadászat és halászat szabályozásának új, egységes rendszerét, egyszer s mindenkorra véget vet a földesurak és a többi „kiváltságosok” egykori előjogainak. A Román Népköztársaság Általános Vadász Egyesülete az ország összes dolgozóinak részére lehetővé teszi a vadászat némes sportjának

üzésére. Az erdészeti minisztérium rendelkezései alapján kinevezték az egyesület új vezetőségét, amelynek tagjai: Stoicescu Nicolae tábormester, Anghel Nicolae ügyész, Holczner László tanácsos, Tecovici Aurel igazgató, valamint Candila Marin, Georgescu B. Gheorghe, Teodorescu Paul, Pop Goman Victor és Stoia Ion munkások.

A vezetőség összeállítja az egyesület alapszabályait és megteszi a szervezéssel, valamint az ügykezeléssel kapcsolatos összes intézkedéseket.

A MNSz nagybányai szervezete tizenkét vidéki szervezetében megindította a szervezeti választások előkészítését

NAGYBÁNYA. — A MNSz nagybányai szervezetének legutóbbi — augusztus 27-i — intézőbizottsági gyűlésén, amelyen Asztalos Sándor megyei szervezőfelelős, a MNSz központjának országszerte és bukaresti értekezletének anyagát ismertette, tervet dolgozott ki és megindította a nagybányai, valamint a járásban lévő tizenkét szervezetében is a szervezeti választások előkészítési munkáját.

— Amerre jártam a megyében — mondotta Asztalos Sándor — mind-

nütt örömmel fogadták a MNSz központjának határozatát, amely szerint — ahol az eddig még nem történt volna meg — a dolgozó nép veszi át a Magyar Népi Szövetségek szervezeteinek vezetését. Megyénkben hasonló képzett aktivista indította el, illetve kezdte meg ezt a munkát és ebben a munkában, a választások előkészítésében a Román Munkáspárt mindenütt és mindenben segítségünkre van — fejezte be nyilatkozatát Asz-

talos Sándor megyei szervezőfelelős. A szeptember hónapban és október első felében megejtendő tisztújító közgyűléseket, választásokat, előkészítő intézőbizottsági üléseket Krizsán Pál nagybányai újságírónak, a MNSz központi köznevelődési bizottságának irodalmi pályázatán — két egyfelváltásos szindarabjával — nyert pályadíjat, 3000 lejt, Asztalos Sándor ünnepélyes keretek között adta át.

SUBADANI.

Bíróság előtt Szebeni Aurel

az aranyosgyéresi kézigránátos merénylő és fasiszta felbujtója

KOLOZSVÁR — Hétfőn délelőtt tárgyalta a kolozsvári ítélő bíróság ötös tanácsa a gyéresi illetőségű Szebeni Aurel merénylő ügyét. Szebeni Aurel még a múlt évben, merényletet követett el Petricas Iustin ottani kereskedő felbujtására Diamant László marhakereskedő ellen. Az ügyben kilenc vádlott szerepel és a két fővádlotton kívül a többi hét vádlott bűnpártolással van vádolva.

Múlt év március 23-án — a vádirat szerint — Szebeni Aurel egy gránátot dobott Diamant László szobájába éjszaka 12 órakor. A felrobbant gránát súlyosan megsebesítette az ott tartózkodó özvegy Kövér Sándornét, a Diamant anyósát és a szobában lévő tárgyak között nagy rombolást idézett elő. Diamant László életét annak köszönhette, hogy az előtt két nappal egy másik szobába költözött át.

A vádlott tetteinek elkövetése után eltűnt és nyolc hónapig tartotta rejtésgében a környéket. Rabolt, lopott és fosztogatott. Géppisztollyal, revolverrel és mászárókésekkel felfegyverkezve tünt fel mindig. Nyolc hónapi bujkálás után sikerült egy elhagyott házban elfogni. Közvetlenül elfogásakor tettét hevallotta és egyben elárulta felbujtóját Petricas Iustin személyében. A vádlott állítása szerint a felbujtó nagyszögű pénzt ígért neki. Abban az esetben ha elfogják, úgy Petricas összekötöttéseire hivatkozva azzal biztatta, hogy ki fogja szabadítani és megmenti. Az elfogás alkalmával a bűnjelöket megölték. Egyik mászárókést tetteinek elkövetése alkalmával a telt színhelyén vesztette el. Szemtanúk állítása szerint akkor este látták egy koromszában Petricassal inni és a csizmája szájában akkor még ott volt a kés. Még másnap Petricas az ottani Csizsér Árpád köztvevőnek olyan kijelentést tett, hogy Diamantinál akad munkája. Értelte ezalatt a megrongált szobát.

Petricas még 1941-ben költözött

oda s már akkor ellenszenvet érzett Diamant ellen. Fölszabadulás után ezt még jobban kinyilvánította. Petricas, amint kiderült, a múlt fasiszta rendszer egyik csatlósa volt.

A vádlottak a tárgyalás folyamán tagadtak. Dragotai Ilie aki a gránátot adta, tagadja tettét.

Trömbítés N. vásutás beismeri, hogy Szebeninek szállást adott két esetben és látta a pisztolyt is nála, de nem volt tudomása arról, hogy a cendőrség körözte.

A tanúk között Szilágyi Sándor világit rá Szebeni garázdálkodásaira. A tanúk kihallgatása tovább folyik.

Mindenütt előretör a burmai néphadsereg

RANGUN. — A bukaresti rádió hírszolgálatja jelenti: A burmai szabadságharcos néphadsereg csapatai egyre újabb győzelmeket aratnak, mind inkább a nagyvárosok körzetébe szorítva vissza a kormányerőket és az angolokat. Az elmúlt napon a néphadsereg három jelentős várost és vasuti csomópontot vett birtokába,

megszakítva ezzel a burmai vasutközlekedés legfontosabb vonalait.

Egy erős szabadságharcos egység elfoglalta a Rangun—Mandalay vasútvonal egy jelentős szakaszát is. Így a Burma két legnagyobb városa között is megszünt a vasuti összeköttetés.

Népes értekezletet tartott Brádon a MNSz

BRÁD. (Levelezőnk től). — A Both Ferenc megyei közművelődési felelős ismertette a nemrég Magyar Népi Szövetség hunyadmegyei szervezete a közelgő szervezeti választásokra való tekintettel vasárnap Brádon népes értekezletet tartott, melyen a megye értekezletének jelentőségére. Továbbá részletesen ismertette az államvédelmi törvény jelentőségét, valamint a gabonafelisleg begyűjtésének előfeltételeit.

A Both Ferenc megyei közművelődési felelős ismertette a nemrég Magyar Népi Szövetség hunyadmegyei szervezete a közelgő szervezeti választásokra való tekintettel vasárnap Brádon népes értekezletet tartott, melyen a megye értekezletének jelentőségére. Továbbá részletesen ismertette az államvédelmi törvény jelentőségét, valamint a gabonafelisleg begyűjtésének előfeltételeit.

Előfizetőink írják

A Pasteur-utcai lakók kérelemmel fordulnak Kolozsvár város vezetőségéhez. A Pasteur-utcaiban kiadott gázvezetékek még mindig nincs befektetve, ami megnehezíti a közlekedést, az amugus szűk utcában. Még az őszi esőzések és a határozatok beállta előtt kellene a munkálatokat végrehozni, mert ellenkező esetben az utcán a sár és halmok miatt teljesen lehétközé válik a forgalom.

Ugyancsak a fenti lakók kéri-

a város vezetőségét arra is, hogy a tej és tejtermékek árusító falusiak tartózkodási helyét a Mihai Viteaz-úton a Széchenyi-szobor elé helyezze vissza, mert a mostani tartózkodási helyük szűk a gyümölcsárusok odahelyezése miatt. A szobor előtt elrendelt hely van a tej és tejtermékek árusító falusiak számára.

Egyre újabb területeket szabadít fel a burmai néphadsereg

Indonézia népe egységesen támogatja a köztársasági kormány harcát a holland gyarmatosítók ellen

HAGA. (Rador.) — A hági lapok közlik a holland főparancsnokság jelentését arról, hogy Indonéziában szünet nélkül tovább tartanak az örszeleltetések. Az ANP hírigyűlésének jelentése szerint a jávai ültetvényesek újabb kéréssel fordultak a katonai parancsnoksághoz, hogy fogadatonon megtörölje intézkedéseket a lakosság ellen. A jávai ültetvényesek ugyanakkor újabb csapatot küldtek Jáva küldését is kérték ültetvényeik védelmére.

A Dzsakartában megjelenő „Hsing” című kínai újság azt írja, hogy a helyzet kritikussá vált, mivel az Indonéz Köztársaság valamennyi párta határozottan támogatja a köztársasági kormányt abban a szándékában, hogy megszakítson minden kapcsolatot a holland kormánnyal, miután a hollandok az utóbbi időben sor-

zatos kihívásokat követtek el a köztársaság ellen.

RANGUN. (Rador.) A kormány-csapatok és a szabadságharcos néphadsereg között folyó harcok súlyos aggodalmakat ébresztettek az angolok zsoldjában álló burmai kormányban. Rangun biztonságának fokozása érdekében a főváros helyőrségeit rendkívüli mértékben megerősítették.

Ugyanakkor a néphadsereg mozgósítja a földműves lakosságot, megszakítja a közlekedési vonalakat, s lehetetlenné teszi az angol ipari és kereskedelmi vállalatok működését.

Burmából jelentik, hogy Tungu tartomány teljesen a néphadsereg ellenőrzése alatt áll. Elkeseredett harcok folynak Tharawady-főldre, az őserdőben. A kormány kénytelen volt beismerni, hogy csapatai súlyos veszteségeket szenvedtek. A tisztviselők és üzletemberek elmenekültek

szág belsejében fekvő Preme és Hayeteme városokból, melyeket a burmai néphadsereg felszabadított.

HONKONG. — A Malájföld és burmai szabadságharcos néphadsereg sikeres harcai az angol gyarmati rabszolgatartók és az általuk életben tartott bábkormányok ellen, komoly zavart és aggodalmat keltek az angol adminisztráció körében.

Eppen ezért a csendesóceáni angol flotta zászlóshajóját, a „Great London”-t, mely az amerikai hajóhadal egyetemben a Csendes-óceán déli térségében gyakorlatozott, visszarendelték és a szingapuri flotta megerősítésére küldték.

A hajó parancsnoka, Boyt tengerész kijelentette, hogy a Délkelet-ázsiai helyzetre való tekintettel, megváltoztatták az angol hajóhad hadászati terveit

Halott a Lincoln-szobornál

A járőrök fedezték fel mintában: halott hever a Lincoln-szobor lábai előtt.

Ott, a néger rabszolgákat felszabadító Lincoln Abraham washingtoni ércszobrá alatt, ahol máskor koszorút helyezve az érteklösszus lábához, politikusok szónokolnak Amerikáról, a „klasszikus szabadság hazájáról”, a későnyári hajnalon fázós kis csoport bánta, inkább unottan, mint felháborodva, hogyan cipelik el a rengeteg a szegény öreg néger, James Walls megmerevedett holttestét. Lehet, azt hitték, öngyilkosság. A boncoló orvos azonban már nem hitte ezt. A holttestet borító véres zúzódások és sebek arról beszéltek: itt Lynch bíró működött.

James Walls-nak azért kellett meghalnia, mert néger volt a holttestét odadobták a négernek, a rabszolgák és elnyomottak barátjának és védelmezőjének ércszobrá elé.

Ki volt a gyilkos? Ismeretlen tettes — bizonyára ezt állapítja meg a nyomozás. A vizsgálóbíró majd von egyet a vállán és az aktrára ráhull a por. Elvégre a „klasszikus szabadság hazájában” nem olyan nagy dolog, ha egy néger meggyilkolnak, s aki ilyesmit tesz, az bizonyos körök előtt nem gyilkosnak, hanem hősnak számít. De az a tény, hogy tüntetésként és kihívásul a rabszolgaszabadt szobor elé vetették a megfellebbezett néger, mutatja: hidegen megfontolt politikai büntetést és tüntetéstől van szó.

A Lincoln-szobor előtt lévő holttest azt mutatja: az Amerikai Egyesült Államokat egyre jobban mérgező fasizta fertőzés már Amerika történelmének legnagyobbjait sem kíméli, ha azok az emberiség eszményének voltak hordozói. Lincoln, ha ma élne egész négerszabadt mozgalmával együtt, az Amerika-ellenes tevékenységét vizsgáló bizottság elé kerülne s MacCormick és Hearst tröszt-sajtója szólná rá a rágalmatokat.

A Lincoln-szobor előtt heverő néger holttest mutatja: az amerikai fasiztát, a trösztök bátorítására és támogatásával egyre inkább támadásba lendülnek. A fasiztát a hadjárata, amelynek egyaránt része a sztrájktiltó törvény, a kommunisták szervezett üldözése a reakciós államgépezet által, Roosevelt politikájának elakadás, a Szovjetunió ellen indított dühödő rágalomárada s a néger elleni terror-mozgalom, gyökereit ott találja meg a trösztök politikájában, amelyek mérhetetlen profitésükben az egész világot szeretnék elnyelni.

Ezek a trösztök az amerikai népi igazi hangját akarják elhallgattatni. Az amerikai népi igazi hangját, amely nem háborút és gyilkolást kívánt, ahogyan ők szeretnék, hanem békét, a dolgozók millióinak testvérrel összefogását. Az amerikai dolgozó népi erőteljesebben kimutatja: nem hajlandó millió és millió ember vére árán még magasabbra emelni a trösztök profitját. S ez ellen a féltelmesen növekvő népmozgalom ellen az amerikai monopóliumoknak mincsem más más fegyverük, csak a szabad vélemény elnémítása, a börtön, a terror, a gyilkosság.

Az amerikai monopóliumok azon az uton járnak, amin Hitler maszkrozott a pusztulásba. De a világ má már tudja, hogy mi a fasizmus. A koncentrációs táborok és hullákkal borított csatamezők, a felégett falvak és kivégzett szabadsághősök, megfojtott nemzetek ébrre és figyelmeztető tettek a dolgozó embermilliókat. Az a hatalmas, az egész világ demokratikus tömegeit átfogó béke-mozgalom, melynek élén a szocializmus nagy országa, a Szovjetunió halad, bizonyítja: az öntudatra ébredt embermilliók felvették a harcot a pusztítás hatalmáival szemben s ezeknek a béké vágyó, a békéért harcoló népmillióknak ereje lebilincselhetetlenül nagyobb, mint azoké, akik terrorral, gyilkossággal, rágalomhadjáratokkal, az egész emberiség pusztulásbadöntésével szeretnék növelni nyereségeiket.

A grammoszi kudarc miatt az amerikaiak leváltják a monarchofasizta főparancsnokságot

SZALONIKI (Rador) — A Szabad Görögország rádióállomás jelenti: A felszabadító néphadsereg Ruméliában harcoló csapatai megsemmisítették a monarchofasizta csapatok egy „nemzeti gárda” zászlóját.

Grammosz térségében a felszabadító hadsereg mozgólakulatai meglepetésszerű támadással súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

Tesszáliában a néphadsereg egységei Tseti térségében győzelmes harcot vívtak egy ellenséges zászlóaljjal behatolva Zeho Seti városába.

Középmacedóniában folytatva a támadó hadműveleteket, a néphadsereg kötelékei behatoltak Langadasz városába szétrombolva a rendőrállomásokat, a villamos műveket és a városvédelmi központ főhadiszállását. Ugy a

városból, mint a környező falvakból igen sok ifjú csatlakozott a néphadsereghez.

Műszaki csapatok a levegőbe röptették a Langadasz és Sokkosz közötti vasúti hidat kiskiklatva egy szerelvényt.

Az „Eklas Press” hírigyűlés jelenti, hogy az ideiglenes görög demokratia kormány rendeletére megszüntették a területi parancsnokságokat. Ugyanakkor elrendelték a hadosztályok megszervezését.

A rendelet alapján megalakult a macedóniai, tesszáliai, epiruszi, ruméliai és peloponnézosi hadosztály.

Me halt Ribalko szovjet tábornagy

MOSZKVA. — (Rador.) A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa mély fájdalommal jelenti, hogy elhunyt Pavel Ribalko, a páncélos csapatok és harcok-alakulatok tábornagya, a Szovjetunió kétszeres hőse, a Bolsevik Párt III. fia, a szovjet hadsereg egyik legkiválóbb vezetője, a Szovjetunió páncélos, harcok-alakulatok és gépesített alakulatainak parancsnoka.

Pavel Ribalko augusztus 28-án halt meg, hosszas, nehéz betegség után.

Harminc éves a Finn Kommunista Párt

HELSINKI. — A bukaresti rádió hírszolgálat jelenti:

A Finn Kommunista Párt most ünnepelte fennállásának harmincadik évfordulóját. Az augusztus 29-én megtartott ünnepi nagygyűlésen 15 ezer ember vonult végig tüntető menetben a finn főváros utcáin. Az évforduló alkalmából megtartott ünnepi éjszaki szanas testvérpárt is képviseltette magát.

ATHEN (Rador) — A monarchofasizta hadsereg grammoszi támadásának kudarcát most már az atheni amerikai katonai misszió vezetői is beismerik.

Igy, egy legutóbbi sajtóértekezleten a görögországi amerikai katonai misszió parancsnoka bejelentette: sürgősen átszervezi a monarchofasizta hadsereg főparancsnokságát.

— Első lépésünk — mondotta Van Fleet amerikai főparancsnok — a grammoszi kudarcot okozó tábornokok eltávolítása lesz.

Angol-amerikai összeesküvés Izrael állam ellen

LAKE SUCCES. — A bukaresti rádió hírszolgálat jelenti:

Izrael államnak az ENSZ-be való tagfelvételi kérése, igen nagy kavargást okozott angol kormánykörökben és az amerikai külügyminisztériumban.

Különösen kellemetlen helyzetbe került az USA külügyminisztériuma, amely most a választások előtt, nem akarja magára haragítani elutasító válaszával az amerikai cionista szervezeteket, ugyanakkor azonban szeretné baráti kapcsolatait is megőrizni az arab államokkal.

Végül az angol és amerikai megbízottak abban egyeztek meg, hogy amikor a Biztonsági Tanács Izrael állam felvételi kérését tárgyalja, az Egyesült Államok képviselője nem vesz részt a tanácskozáson s Cadogan angol megbízott teljesen szabad kezdet kap, hogy megtegye a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy elérje a kérdés tárgyalásának elhalasztását egészen addig, amíg a kérdés véglegesen megoldódik Palesztinában.

Abban az esetben, ha a BT nem fogadná el ezt az angol javaslatot, Cadogan kérni fogja, hogy Izrael állammal együtt vegyék fel az ENSZ tanjái sorába Transzjordániát is.

Amennyiben ezt a javaslatot sem sikerül keresztülhajtani, úgy az USA nem emel kifogást az ellen, hogy Anglia éljen vétő-jogával.

LEGUJABB

Veszedelemes kémeket lepöztek le Csehszlovákiában

Hollandia prágai követe irányította a kém szervezetet

PRÁGA (Rador) — A csehszlovák belügyminisztérium közleményt adott ki egy, Csehszlovákia ellen irányuló kém szervezet tevékenységének leplezéséről.

Az állambiztonsági szervek letartóztatták Leonard Bartolomeus Van Damm-ot, aki a prágai holland követségen ügynök volt vizsgálóirodai főnöki tisztséget töltött be.

Van Damm-nak Csehszlovákiában nem volt diplomáciai sérthetlenségi joga s így őrizetbe vették. A vizsgálat megállapította, hogy egy idegen hatalom javára kémkedett Csehszlovákiában.

Van Damm bevallotta a kihallgatáson, hogy más személyekkel együtt Hollandia hivatalos csehszlovákiai képviselője is uasításokat adott neki a katonai és politikai kémkedésre vonatkozóan. Van Damm-nál számos fontos iratot találtak. Ezekből az iratokból kitűnt hogy Hollandia más csehszlovákiai képviselői is résztvettek a kémkedésben.

A belügyminisztérium nyilatkozata közli, hogy csehszlovák állampolgárokat is letartóztattak, akik együttműködtek Van Damm-al. A vizsgálat folyik.

Van Damm letartóztatásával kapcsolatban prágai sajtókördökben rámutatnak arra, hogy Van Damm nem a holland vezérkar, hanem egy idegen hatalom számára gyűjtött adatokat.

Az angol petróleum-tröszt újbb engedvényeket csikart ki Iránban

TEHERÁN (Rador) — A „Ker-ra” című iráni lapban megjelent nemhivatalos közlés szerint az iráni kormány jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához tudomására hozva, hogy mindazokat a petróleumforrásokat, melyeket Bahrein szigetén a helyi hatóságok az amerikai „Standard Oil” cégnek adtak, érvénytelennek tekintik.

A bukaresti rádió hírszolgálat jelenti:

A perzsa sah angliai látogatásának célja az angol petróleum-mágnásokkal való tárgyalás volt.

Most az angolok, az amerikai közölgérekkel szemben, közbejöttével felemlítették az irániak részvételét, ugyanakkor azonban újabb engedvényeket is csikartak ki. Így többek között az „Anglo-Iranian” kiterjesztési jogát újabb 40.000 négyzetkilométernyi területre terjesztették ki. Ez a terület körülbelül kétharmada Hollandia és Belgium területének.